

ΘΟΥΚΥΔΙΔΕΙΟΝ ΧΩΡΙΟΝ

Ἄρκούντως ἔχει ἀπασχολήσει τοὺς ἐρμηνευτὰς τὸ παρὰ Θουκυδίδη χωρίον (7,75, 4), ἔνθα τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῆς ἐν Σικελίᾳ συμφορᾶς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀκριβέστερον εἰπεῖν περὶ τῆς τύχης τῶν τραυματιῶν καὶ ἀσθενῶν τῶν ἀδυνατούντων νὰ παρακολουθήσωσι τοὺς φεύγοντας, ἐπιφέρονται ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ τὰδε «*Εἴ τω δὲ προλίποι ἢ ῥώμη καὶ τὸ σῶμα, οὐκ ἄνευ ὀλίγων ἐπιθειαςμῶν καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπόμενοι*».

Περὶ τοῦ χωρίου τούτου διέλαβεν ἐν τῷ προηγουμένῳ τόμῳ τοῦ «Πλάτωνος» (σ. 136 ἐξ.) ὁ Λ. Τασολάμπρος * καὶ παρέθηκε τὰς προτεινομένας διορθώσεις. Ὁρθῶς δὲ παρετήρησεν ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη διορθώσεως τοῦ κειμένου. Διότι ἡ φράσις «*οὐκ ἄνευ ὀλίγων ἐπιθειαςμῶν*» . . . ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς «*ὄχι χωρὶς ὀλίγας ἐπικλήσεις . . .*» ἔχει ὑποκειμένην τὴν ἔννοιαν τοῦ «*μετὰ πολλῶν ἐπικλήσεων*» (ὡς μαρτυρεῖ καὶ τὸ γλωσσικὸν συναίσθημα), εἰ καὶ ἀντιμάχεται πρὸς τὴν λέξιν. Πλὴν ὅμως ἡ προκειμένη ἀνωμαλία (ἀνωμαλία διὰ τοὺς ξένους, οὐχὶ δι' ἡμᾶς) δὲν ἐρμηνεύεται ὡς «*σχῆμα ἐλλείψεως . . .*» ἀλλὰ διὰ τοῦ συνήθους φαινομένου τῆς συμφύσεως, περὶ οὗ καὶ ἄλλοτε διελάβομεν. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ συμφύσεως δύο προτάσεων: 1) *οὐκ ἄνευ ἐπιθειαςμῶν καὶ* 2) *μετ' οὐκ ὀλίγων ἐπιθειαςμῶν*. Ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ τρίτη, περιέχουσα ἐκ μὲν τῆς πρώτης τὸ *οὐκ ἄνευ* ἐκ δὲ τῆς δευτέρας τὸ *ὀλίγων*.

* Δὲν εἶναι νοητὸν οὐδὲ προσῆκον, νομίζω, νὰ γράφωμεν "Ἐλληνες ἐν ἑλληνικῷ περιοδικῷ ξένῃν γλῶσσαν ὑποτιμῶντες τὴν ἡμετέραν." Ἄλλως δὲ οἱ ἄλλοεθνεῖς φιλόλογοι κάλλιστα κατανοοῦσι τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλῶσσαν.